

سازمان آموزش و پرورش استثنای کشور

شیوه‌نامه

مسابقات ورزشی کشوری دانش‌آموزان بانیا‌زهای ویژه و کارکنان غیر حضوری

معاونت تشخیص، پیشگیری، پرورشی و تربیت‌بدنی

تابستان ۱۴۰۰

به نام خدا**مقدمه:**

برگزاری مسابقات ورزشی، یکی از برنامه‌هایی است که همواره مورد توجه ویژه سازمان آموزش و پرورش استثنایی قرار داشته و علیرغم فراز و نشیب‌هایی که در طی سنوات مختلف با آن روبرو بوده، به طور مداوم اجرا شده است. اجرای مسابقات ورزشی، به ویژه در خصوص دانش‌آموزان بانیا‌های ویژه کارکردهای بسیار مناسبی در پی دارد. از کمک به توسعه ورزش در بین دانش‌آموزان با نیازهای ویژه گرفته تا تمرین مهارت‌های زندگی، ارتقای آمادگی جسمانی و ... را می‌توان در زمره آثار مثبت این برنامه برشمرد. با ظهور همه‌گیری کرونا در دو سال گذشته، فعالیت‌های ورزشی به شدت تحت تاثیر قرار گرفت تا جایی که، برگزاری مسابقات ورزشی در تابستان گذشته از دستور کار خارج گردید. با توجه به مطالبه به حق دانش‌آموزانی که در رده سنی برگزاری مسابقات قرار دارند، درک اهمیت این برنامه‌ها از جانب سازمان و لزوم برنامه‌ریزی مطلوب جهت دستیابی به اهداف از پیش تعیین شده به منظور ارتقاء سطح سلامت جسمی و اجتماعی و توسعه مشارکت دانش‌آموزان استثنایی در فعالیت‌های ورزشی، مسابقاتی برای گروه‌های مختلف تحت پوشش به صورت غیرحضوری و با تاکید بر رعایت پروتکل‌های بهداشتی برنامه‌ریزی گردیده است. اگرچه این مسابقات نمی‌تواند به اندازه مسابقات حضوری، شور، نشاط و هیجان لازم را در بین دانش‌آموزان ایجاد نماید، ولی در شرایط موجود، بهترین جایگزین است تا گوشه‌ای از میل رقابت‌طلبی ایشان را جبران نماید. جایگاه مسابقات ورزشی کارکنان و آثار مثبت آن در افزایش انگیزه و در نهایت ارتقای کارایی سازمان‌ها، مورد تایید تمامی مطالعات علمی می‌باشد. علیرغم تمامی موارد مذکور در اهمیت اجرای مسابقات، اولویت اصلی، حفظ سلامتی دانش‌آموزان و همکاران عزیز می‌باشد، لذا در تمامی مراحل مسابقات، رعایت تمامی دستورالعمل‌های بهداشتی و توجه کامل به محدودیت‌های اعلامی از طرف ستادهای ملی یا استانی کرونا مورد تاکید و الزامی می‌باشد.

اهداف:

- توسعه ورزش دانش‌آموزان بانیا‌های ویژه و کارکنان آموزش و پرورش استثنایی
- ارتقای سطح آمادگی جسمانی، پیشگیری از پیشرفت معلولیت و ایجاد معلولیت‌های ثانویه
- غنی‌سازی اوقات فراغت تابستانی دانش‌آموزان
- ایجاد نشاط و شادابی در بستر فعالیت‌های ورزشی

ساختار اجرایی:

جهت برنامه‌ریزی و نظارت بر اجرای بهینه مسابقات و تحقق اهداف، ستادهای مرکزی در سازمان آموزش و پرورش استثنایی و ستادهای استانی در ادارات استثنایی استان‌ها تشکیل می‌شوند.

ستاد مرکزی مسابقات:

ستاد مرکزی مسابقات در سازمان و با ترکیب اعضای زیر تشکیل می‌شود. ابلاغ رییس ستاد توسط رییس سازمان و ابلاغ سایرین از طرف رییس ستاد صادر می‌شود. اعضا، به پیشنهاد دبیر ستاد و با تایید رییس ستاد منصوب می‌شوند.

الف) اعضای ستاد

- ۱) معاون تشخیص، پیشگیری، پرورشی و تربیت بدنی / رییس ستاد
- ۲) مدیر پرورشی و تربیت بدنی / دبیر ستاد و مسئول دبیرخانه
- ۳) مسئول کمیته امور فنی و داوری مسابقات / عضو ستاد
- ۴) مسئول کمیته امور روابط عمومی و تبلیغات / عضو ستاد
- ۵) مسئول کمیته امور انضباطی و رسیدگی به اعتراضات / عضو ستاد
- ۶) مسئول کمیته امور مالی و پشتیبانی / عضو ستاد
- ۷) مسئول کمیته امور نظارت و ارزشیابی / عضو ستاد

ب) وظایف:

- تعیین استان‌های میزبان مسابقات و پیگیری صدور ابلاغ میزبانی برای روسای ادارات استثنایی
- تدوین آیین‌نامه‌ها و تهیه فیلم‌های آموزشی به تفکیک رشته‌های ورزشی
- ایجاد هماهنگی‌های لازم در طی اجرای برنامه و برنامه‌ریزی برای موارد احتمالی پیش‌رو
- نظارت بر حسن اجرای شیوه‌نامه و ارزیابی کیفی مسابقات
- اطلاع‌رسانی مناسب اخبار و اطلاعات مسابقات
- پیگیری تنظیم تفاهم‌نامه مالی با استان‌های میزبان و تسویه مالی پس از اتمام مسابقات
- تهیه و تنظیم گزارش‌های نهایی کارشناسی و مدیریتی

ستاد استانی:

الف) اعضا:

ستاد مسابقات در استان، با مسئولیت رییس اداره آموزش و پرورش استثنایی تشکیل می‌گردد. سایر اعضا به تشخیص رییس ستاد انتخاب و برای ایشان ابلاغ صادر خواهد شد.

یادآوری ۱: در مسابقات مرحله کشوری، کارشناس تربیت بدنی استان، مسئولیت نظارت فنی بر روند اجرای صحیح مسابقات را برعهده خواهد داشت.

یادآوری ۲: ترکیب ستادهای استانی در استان‌های میزبان در دستورالعمل ویژه‌ای اعلام خواهد گردید.

ب) وظایف:

- اعلام آمادگی بر اساس نتایج مسابقات استانی برگزار شده، ظرفیت‌های موجود استانی و با لحاظ سهمیه اعلامی برای هر استان و نظارت بر ارسال مدارک و مستندات لازم
- تعیین عوامل اجرایی و فنی تیم‌ها و عوامل برگزاری مسابقات در استان و برگزاری جلسات هماهنگی
- برنامه‌ریزی جهت آماده‌سازی تیم‌ها و افراد شرکت‌کننده در مسابقات با لحاظ شرایط و دستورالعمل‌های بهداشتی
- نظارت بر مناسب و ایمن بودن فضا و تجهیزات برگزاری مسابقات و پیش‌بینی حضور پزشک در سالن مسابقات
- تهیه فیلم مسابقات منطبق بر شرایط مندرج در آیین‌نامه هر کدام از رشته‌های مختلف و ارسال در زمان مقرر

- اطلاع‌رسانی و نشر اخبار مسابقات در سطح استان

- تهیه گزارش‌های لازم از فرآیند برگزاری مسابقات و تعداد شرکت‌کنندگان و ارسال به سازمان

رشته‌ها و گروه‌های تحت پوشش:

باتوجه به تصمیم ستاد برگزاری مسابقات، برای هر یک از گروه‌های معلولیت دانش‌آموزان، یک رشته به صورت انفرادی و یک رشته به صورت تیمی برگزار خواهد شد. درخصوص کارکنان نیز، رشته شطرنج در نظر گرفته شده است. عناوین رشته‌ها به تفکیک گروه معلولیت و جنسیت به شرح جدول شماره ۱ می‌باشد.

شرایط سنی شرکت‌کنندگان و تعداد عوامل فنی و سرپرستی:

شرایط سنی شرکت‌کنندگان به تفکیک رشته، گروه معلولیت و جنسیت و تعداد عوامل فنی و سرپرستی که به هر کدام از تیم‌ها تعلق می‌گیرد، به شرح جدول شماره ۱ می‌باشد.

جدول شماره (۱): شرایط سنی، تعداد نفرات شرکت‌کننده و عوامل فنی و سرپرستی

گروه	رشته ورزشی	شرایط سنی	جنسیت	عوامل تیم			جمع	سرپرست ***
				ورزشکار	دستیار	مربی		
با آسیب شنوایی	خرده مهارت‌های تنیس روی میز (تیمی)	۸۵/۱۲/۲۹ الی ۸۰/۱/۱	دختر	۳+۱*	-	۱	۵	۲
	آمادگی جسمانی (انفرادی)	۸۴،۸۵،۸۶،۸۷ ***	دختر	۴	-	۱	۵	
			پسر	۴	-	۱	۵	
	خرده مهارت‌های فوتسال (تیمی)	۸۵/۱۲/۲۹ الی ۸۰/۱/۱	پسر	۵+۱*	-	۱	۷	
با آسیب بینایی	شطرنج (انفرادی)	۸۶/۱۲/۲۹ الی ۸۰/۱/۱	دختر	۳	۱**	۱	۴	۲
			پسر	۳	۱**	۱	۴	
	خرده مهارت‌های گلبال (تیمی)		دختر	۳+۱*	-	۱	۵	
			پسر	۳+۱*	-	۱	۵	
با کم‌توانی ذهنی	آمادگی جسمانی (تیمی) (سندرم دان)	۸۱،۸۲ / ۷۹،۸۰ ۸۳،۸۴ *****	دختر	۳	-	۱	۵	۲
			پسر	۳	-	۱	۵	
	طناب زنی (انفرادی)	۸۴/۱۲/۲۹ الی ۷۹/۱/۱	دختر	۳	-	۱	۵	
		پسر	۳	-	۱	۵		
	خرده مهارت‌های تنیس روی میز (تیمی)	۸۴/۱۲/۲۹ الی ۷۹/۱/۱	دختر	۳+۱*	-	۱	۵	
	خرده مهارت‌های فوتسال (تیمی)	۸۴/۱۲/۲۹ الی ۷۹/۱/۱	پسر	۵+۱*	-	۱	۶	
جسمی حرکتی	شطرنج (انفرادی)	۸۶/۱۲/۲۹ الی ۸۰/۱/۱	دختر	۳	-	۱	۴	۲
			پسر	۳	-	۱	۴	
	خرده مهارت‌های بوچیا (تیمی)		دختر	۴	۲**	۱	۷	
			پسر	۴	۲**	۱	۷	
کارکنان	شطرنج (برگزاری آنلاین)	---	آقا	۲	-	-	۲	-
			خانم	۲	-	-	۲	-

- * سه نفر عضو اصلی تیم و یک نفر به عنوان ذخیره می‌باشد. این فرد در صورتی که یکی از اعضای اصلی، به هر دلیلی، امکان شرکت در مسابقه را نداشت، جایگزین وی می‌گردد.
- ** به عنوان دستیار جهت همراهی با دانش‌آموز در هنگام مسابقه
- *** یک نفر به عنوان سرپرست تیم دختران و یک نفر به عنوان سرپرست تیم پسران
- **** یک نفر سهمیه از هر رده سنی و الزاماً دانش‌آموز دوره متوسطه اول
- ***** یک نفر سهمیه از هر رده سنی

نحوه اعلام آمادگی:

اعلام آمادگی تیم‌های ورزشی استان‌ها بر اساس جداول شماره ۱ و سهمیه استانی در نظر گرفته شده که در جدول شماره ۲ درج گردیده است و مطابق جداول مندرج در فایل اکسل پیوست، آماده و تا تاریخ ۱۴۰۰/۰۵/۰۴ به سازمان ارسال گردد.

جدول شماره (۲): حداقل سهمیه به تفکیک استان

ردیف	استان	سهمیه	ردیف	استان	سهمیه
۱	آذربایجان شرقی	۱۲۸	۱۷	سیستان و بلوچستان	۶۴
۲	آذربایجان غربی	۵۸	۱۸	فارس	۱۴۹
۳	اردبیل	۴۳	۱۹	قزوین	۲۸
۴	اصفهان	۱۴۶	۲۰	قم	۴۳
۵	البرز	۵۹	۲۱	کردستان	۳۰
۶	ایلام	۲۵	۲۲	کرمان	۹۲
۷	بوشهر	۲۹	۲۳	کرمانشاه	۳۳
۸	شهر تهران	۱۸۷	۲۴	کهگیلویه و بویراحمد	۲۹
۹	شهرستان‌های استان تهران	۱۰۰	۲۵	گلستان	۴۰
۱۰	چهارمحال و بختیاری	۲۹	۲۶	گیلان	۶۱
۱۱	خراسان جنوبی	۳۴	۲۷	لرستان	۵۵
۱۲	خراسان رضوی	۱۸۶	۲۸	مازندران	۸۶
۱۳	خراسان شمالی	۲۸	۲۹	مرکزی	۲۷
۱۴	خوزستان	۱۰۸	۳۰	هرمزگان	۵۴
۱۵	زنجان	۲۵	۳۱	همدان	۴۱
۱۶	سمنان	۲۵	۳۲	یزد	۳۲
جمع			۲۰۷۴		

- نکته (۱) هر استان، با موافقت سازمان می‌تواند تا ۱۰ درصد بیشتر نسبت به سهمیه پیش‌بینی شده، اعلام آمادگی نماید.
- نکته (۲) شش استان دارای سهمیه بالای ۱۰۰ نفر، با هماهنگی سازمان، می‌توانند در برخی از رشته‌ها با دو تیم شرکت نمایند.
- نکته (۳) در تشکیل تیم‌ها و اعلام آمادگی، استفاده از دانش‌آموزان تلفیقی نیز مدنظر قرار گیرند.

جدول شماره (۳) استان‌های میزبان به تفكيك رشته‌های مختلف ورزشی

استان میزبان	رشته ورزشی	گروه
فارس	خرده مهارت‌های تنیس روی میز (تیمی)	با آسیب شنوایی
اصفهان	آمادگی جسمانی (انفرادی)	
خراسان رضوی	خرده مهارت‌های فوتسال (تیمی)	
البرز	شطرنج (انفرادی)	با آسیب بینایی
شهرتهران	خرده مهارت‌های گلبال (تیمی)	
اصفهان	آمادگی جسمانی (تیمی) (سندرم دان)	با کم‌توانی ذهنی
شهرتهران	طناب زنی (انفرادی)	
فارس	خرده مهارت‌های تنیس روی میز (تیمی)	
خراسان رضوی	خرده مهارت‌های فوتسال (تیمی)	
البرز	شطرنج (انفرادی)	جسمی حرکتی
شهرتهران	خرده مهارت‌های بوچیا (تیمی)	
البرز	شطرنج	كاركنان

سایر موارد:

۱- آیین‌نامه شرایط و ضوابط برگزاری و فیلم آموزشی نحوه اجرای مسابقات، به تفکیک رشته‌های ورزشی از طریق پورتال سازمان آموزش و پرورش استثنایی در دسترس قرار خواهد گرفت.

۲- با توجه به غیرحضوری بودن، روح حاکم بر این دوره از مسابقات بر اساس اعتماد متقابل بین ارکان مختلف شرکت‌کننده خواهد بود و این رفتار جوانمردانه در طول مسابقات همواره ادامه خواهد یافت.

۳- استان‌ها پس از اعلام آمادگی، باید تصویر فهرست نفرات تیم‌های ورزشی و مدارک پذیرش (گواهی اشتغال به تحصیل، تصویر صفحه اول شناسنامه و کارت ملی، برگه شنوایی سنجی ورزشکاران با آسیب شنوایی، فرم تاییدیه پزشکی، رضایت‌نامه ولی یا قیم قانونی دانش‌آموز، کارت بیمه ورزشی) را مطابق با بخشنامه ارسالی استان میزبان و در موعد مقرر، ارسال نمایند.

یادآوری: در خصوص کلاس‌بندی دانش‌آموزان در رشته بوچیا (جسمی- حرکتی) و گلبال (با آسیب بینایی)، در صورت عدم دسترسی به افراد کلاس‌بند در آموزش و پرورش، توصیه می‌شود از افراد مطلع در هیات ورزش‌های جانبازان و معلولین و همچنین هیات ورزش‌های نابینایان و کم‌بینایان استان استفاده گردد.

۴- پس از دریافت اعلام آمادگی استان‌ها، سازمان آموزش و پرورش استثنایی، با هماهنگی استان‌های میزبان نسبت به برنامه‌ریزی مسابقات اقدام خواهد نمود.

۵- تیم‌های ورزشی استان، طبق زمان و تاریخ اعلام‌شده و با توجه کامل به آیین‌نامه‌های تدوین‌شده، نسبت به انجام آزمون‌های مسابقات غیرحضوری، اقدام نموده، سپس اداره استان فیلم ضبط‌شده را در همان روز مسابقه و از طریق شبکه شاد به آدرس معرفی‌شده در بخشنامه ارسالی از سوی استان میزبان ارسال می‌نماید. بدیهی است به فیلم‌های ارسال‌شده پس از زمان تعیین‌شده، ترتیب اثر داده نخواهد شد.

- یادآوری ۱:** قبل از شروع اجرای بخش‌های مختلف مسابقات و در ابتدای فیلم‌برداری، مربی تیم موظف می‌باشد، تابلوی تکمیل شده مشخصات تیم را نمایش دهد (نمونه کاربرگ در پیوست آیین‌نامه‌های اجرایی ارائه خواهد شد).
- یادآوری ۲:** در روز مسابقه و قبل از شروع فیلم‌برداری عدد یا عبارتی، به عنوان شماره رمز اختصاصی توسط سازمان، به اداره آموزش و پرورش استثنایی استان مربوطه اعلام خواهد گردید که ورزشکاران موظف هستند ضمن معرفی خود در تابلو، شماره رمز را نیز درج نمایند.
- ۶- پس از دریافت فیلم‌های ارسالی، فیلم هر استان توسط گروه داوری و فنی بررسی شده و تیم‌های برتر به تفکیک رشته‌های ورزشی مربوطه اعلام خواهند شد.
- ۷- از آنجاکه در زمان اجرای مسابقات و با هدف ارزیابی و نظارت بر فرآیند اجرا، ارتباط تصویری زنده از طرف مسئولین فنی یا داوران برقرار خواهد گردید، لازم است مسابقات در زمان‌های مقرر، برنامه‌ریزی و برگزار گردد.
- ۸- در بخش مسابقات دختران، انجام هرگونه تصویربرداری در زمان برگزاری مسابقات غیرحضوری ممنوع می‌باشد. مگر توسط تصویربردار مورد تایید که از قبل معرفی شده است. در این خصوص، لازم است از ورود گوشی‌های دارای دوربین فیلم‌برداری به سالن مسابقات ممانعت به عمل آید.
- ۹- الزامی به فیلم‌برداری حرفه‌ای نبوده و استفاده از امکانات موجود در مجموعه آموزش و پرورش استثنایی مورد تاکید می‌باشد.
- ۱۰- فیلم‌های تهیه شده باید به صورت خام و بدون ویرایش یا افزودن جلوه‌های ویژه (افکت‌گذاری) باشد.
- ۱۱- در انتخاب تصویربرداران، داوران و... مسابقات به جنسیت دانش‌آموزان توجه گردد (عوامل و تصویربردار خانم برای مسابقات دختران و...).
- ۱۲- رعایت تمامی شئون اسلامی توسط بازیکنان و... در طول برگزاری مسابقات الزامی می‌باشد.
- ۱۳- حضور یک نفر از پرسنل حراست اداره کل آموزش و پرورش استان در زمان اجرای برنامه، جهت انجام مراقبت‌های لازم پیشنهاد می‌گردد.
- ۱۴- نظارت لازم در تدوین و تصویربرداری از مسابقات بخش دختران صورت پذیرد.
- ۱۵- کلیه امورات اطلاع‌رسانی، ثبت نام، ارسال، دریافت آثار و نتایج از طریق شبکه ملی شاد و پورتال سازمان آموزش و پرورش استثنایی خواهد بود.
- ۱۶- لازم است نحوه تهیه تصویر، مدت زمان و حجم فیلم ارسالی و... مطابق با مقررات اعلام شده در آیین‌نامه هر رشته ورزشی باشد.